

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 7, 2021 | 29.07.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.7.6](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.7.6)

УДК 330.34

*В. П. Залізнюк,
д. держ. упр., доцент, професор кафедри світової економіки,
Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-7014-0207*

*С. І. Лихолет,
к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: 0000-0003-1480-8812*

СИСТЕМА І ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИМІРЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ: ПОРІВНЯННЯ З УКРАЇНСЬКОЮ МЕТОДОЛОГІЄЮ

*V. Zalizniuk
Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Department of
World Economics, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, UA
S. Lykholec
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of international economics, Kyiv
National Economic University named after Vadym Hetman: Kyiv, UA*

THE SYSTRM AND SOURSES OF INTERNATIONAL ECONOMIC INFORMATION FOR MEASURING INNOVATIVE DEVELOPMENT: A COMPARISON WITH UKRAINIAN METODOLOGY

Метою роботи є приведення механізму аналітично-статистичного спостереження стану інноваційного розвитку економіки у відповідність до стандартів Організації економічного співробітництва і розвитку. В роботі порівнюється система статистичних показників України з стандартами Організації економічного співробітництва і розвитку.

В останні роки у статистичній звітності були зроблені певні зміни, проте далеко не всі показники відповідають міжнародним стандартам, а в деяких випадках органам державного управління бракує відповідної інформації для підготовки обґрунтованих рішень. Абсолютну більшість показників, що збирається статистичними органами, можна віднести до так званої ресурсної групи, меншість – до таких, що характеризують результативність інноваційної та науково-технічної діяльності.

Статистичне спостереження в Україні базується на системі взаємопов'язаних обстежень, основою такої системи є статистична звітність – найважливіша форма статистичного спостереження, значне джерело одержання соціально-економічної інформації, що необхідна для проведення безперервного моніторингу явищ та процесів, прийняття управлінських рішень.

У той же час проблема формування системи показників оцінювання рівня науково-технологічного та інноваційного розвитку для України стосується не лише подолання методологічних труднощів побудови такої системи показників, яка б найбільш адекватно

віддзеркалювала науково-технічні процеси, а й була б здатна забезпечувати можливість порівняльного оцінювання із станом науково-технологічного та інноваційного розвитку країн світу, що, у свою чергу, є важливою умовою інтеграції України у світовий науково-технологічний простір.

The aim of the paper is to bring the mechanism of analytical and statistical monitoring of innovative economic development in line with the standards of the Organization for Economic Cooperation and Development. The paper compares the system of statistical indicators of Ukraine with the standards of the Organization for Economic Cooperation and Development.

In recent years, some changes have been made in statistical reporting, but not all indicators meet international standards, and in some cases, there is a lack of relevant information for public authorities to prepare sound decisions. The vast majority of indicators collected by statistical bodies can be attributed to the so-called resource group, a minority – those that characterize the effectiveness of innovation, scientific and technical activities.

Statistical observation in Ukraine is based on a system of interconnected surveys, the basis for such system is statistical reporting – the most important form of statistical observation, a significant source of socio-economic information needed for continuous monitoring the phenomena and processes, management of decisions.

According to the analysis, there is no single complete system of indicators for evaluating scientific and technological activities by now. Although some attempts in this area have been made under the auspices of the OECD Secretariat and with the participation of Eurostat, UNESCO and other international organizations. In world practice, there is an extensive, but still incomplete system of indicators, which characterize scientific, technological and innovative activities and allow conducting its chronological monitoring, as well as analysis of its state and trends.

The problem of finding and determining a set of indicators that reflect all stages of scientific, technological and innovative activities, as well as its results and impact on the development the country's economy, is quite relevant and has now become global. The main goal is not only to expand the number of indicators, but also to improve the criteria and principles of their construction, aimed primarily at reflecting new content and objective trends of scientific, technological and innovative development of the world.

Ключові слова: *система статистичних показників; науково-технічна сфера; стандарти ОЕСР; джерела статистичної інформації; вимірювання економічного розвитку.*

Keywords: *system of statistical indicators; scientific and technical sphere; OECD standards; sources of statistical information; measurement of economic development.*

Постановка проблеми. Актуальність роботи викликана низьким рівнем оцінки України в світових рейтингах за конкурентоспроможністю, індексом інноваційного потенціалу та технологічного розвитку, вкрай недостатнім впливом інновацій на економічне зростання у порівнянні з промислово розвинутими країнами. Економічне зростання значною мірою залежить від здатності країни вчасно адаптуватися до технологічних зрушень, засвоїти нові економічні ніші наукомісткої продукції та інтелектуальних послуг.

Україна почала рухатися у напрямі інтегрування у світову (перш за все – європейську) економіку. Країна отримала можливість обміну товарами, капіталом, людськими ресурсами та знаннями. Але все це потребує статистичного відображення. Будь-яке економічне дослідження або моніторингова процедура повинні спиратися на відповідні показники, вимірники, індикатори, виявлення та аналіз тенденцій їхньої динаміки. Від цього значною мірою залежить поступ України на шляху її перетворення у дійсно європейську країну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нормативно-правову базу формування ефективної системи статистичних показників для спостереження економічного розвитку на сьогодні складають Закони України: «Про інноваційну діяльність» [1], «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» [2], «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» [3], «Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій» [4], «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» [5], а також постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки» [6].

Аналітично-методологічне забезпечення спостереження економічного розвитку ґрунтується на дослідженнях низки міжнародних організацій, перед усім, таких як: OECD, UNESCO, UNCTAD, World Bank, в

численних директивах та рекомендаціях щодо формування системи статистичних показників вимірювання динаміки інноваційної діяльності на макрорівні. Серед найбільш важливих можна відмітити: OECD Manual for Measuring of Information and Communication Technologies [7], European Innovation Scoreboard 2020 [8], World development indicators [9] та інші.

Формулювання цілей статті. Метою роботи є приведення механізму аналітично-статистичного спостереження стану інноваційного розвитку економіки у відповідність до стандартів Організації економічного співробітництва і розвитку. Відповідно, *об'єктом дослідження* є – показники аналітично-статистичного спостереження стану інноваційного розвитку економіки. *Предметом дослідження* є – теоретичні та практичні питання аналітично-статистичного спостереження стану інноваційного розвитку економіки.

Вклад основного матеріалу. Процеси, що відбуваються у сфері інноваційної та науково-технічної діяльності можуть бути охарактеризовані широким колом якісних та кількісних показників. Різні аспекти цих характеристик певним чином пов'язані між собою і віддзеркалюють не лише структуру системи, а й її взаємовідносини з іншими сферами національної економіки.

В Україні вже більше двадцяти років діє Програма реформування державної статистики у якій визначаються завдання із завершення переходу державної статистики України на міжнародну систему обліку та статистики.

В ході виконання Державної програми переходу України на міжнародну систему обліку і статистики було створено статистику національних рахунків, Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України, закладено основи Єдиної системи класифікації та кодування техніко-економічної та соціальної інформації, здійснювався моніторинг фінансового стану підприємств та організацій, у т. ч. таких нових утворень як довірчі товариства, страхові компанії, позабюджетні фонди тощо, започатковано статистичне дослідження фондового ринку, створено статистику зовнішньоекономічної діяльності, нову статистику ринку праці, започатковано відповідно до міжнародних стандартів розрахунки вартості трудових ресурсів, індексів інфляції, значно удосконалено галузеву статистику, розпочато роботу зі створення банку статистичних даних та комп'ютерної мережі органів державної статистики.

Однак, далеко не всі галузі вітчизняної статистики були реформовані у рівній мірі. Це стосується і статистики науково-технічної та інноваційної діяльності. Сучасна організаційна структура науково-технологічної та інноваційної сфер України у багатьох аспектах суттєво відрізняється від тих, що звичайно існують у країнах з довгостроковою традицією ринкової економіки. У цьому зв'язку велику увагу треба звернути на питання статистичної та аналітичної методології. Слід зазначити, що нові вимоги економічного буття призвели до збільшення попиту на статистичну інформацію, причому не на самі лише «голі цифри», а на достовірну статистично вивірену аналітику, зробили нагальною потребу системного реформування системи української державної статистики. Реформування державної статистики має забезпечити передусім необхідний рівень аналітико-статистичної інформації, достатній для забезпечення якісного управління державою та задоволення інформаційних потреб органів державної влади.

Важливим етапом на цьому шляху повинен стати перехід до міжнародних стандартів у галузі статистики науки та інновацій на основі використання загально прийнятих підходів. Такий перехід не виключає специфічних національних індикаторів для відповідних видів діяльності, але забезпечує уніфіковане тлумачення термінів та можливість проведення коректних міжнародних співставлень.

Методологічно складним і досі однозначно не вирішеним залишається завдання визначення кола показників для виміру якості (результативності) інноваційної та науково-технічної діяльності. Оцінка якості здійснюється за різними методиками, які поєднують об'єктивні і суб'єктивні оцінки. До суб'єктивних належить експертна оцінка, яка застосовується поряд із системою обраних показників, що збираються державною статистикою.

Слід зазначити, що в останні роки у статистичній звітності були зроблені певні зміни, які були спрямовані на реалізацію таких завдань:

- поглибити аналіз та розширити інформаційну базу, що характеризує стан інноваційної діяльності в Україні, за допомогою як вже існуючих традиційних показників, що застосовуються в аналітичних матеріалах, так і шляхом введення нових розрахункових показників, які широко використовуються в міжнародній практиці;

- проаналізувати нові аспекти, що пов'язані з впливом на інноваційну та науково-технічну діяльність реформ, які проводяться в Україні;

- провести міжнародний порівняльний аналіз основних показників науково-технічної та інноваційної сфери, наблизити українську національну статистику до міжнародних стандартів.

В той же час необхідно зазначити, що далеко не всі показники відповідають міжнародним стандартам, а в деяких випадках органам державного управління бракує відповідної інформації для підготовки обґрунтованих рішень. Абсолютну більшість показників, що збирається статистичними органами, можна віднести до так званої ресурсної групи, меншість – до таких, що характеризують результативність інноваційної та науково-технічної діяльності.

У розвинених країнах (при ключовій ролі ОЕСР) для забезпечення уніфікації підходів до збору відповідних даних щодо науково-технічної та інноваційної діяльності було розроблено групу так званих Посібників (Manuals), в яких узгоджено основні визначення, що стосуються індикаторів науково-технічної і інноваційної діяльності. Посібники ОЕСР прийняті в якості офіційних документів на рівні ЮНЕСКО, ЄС та багатьох інших міжнародних організацій. На використання посібників ОЕСР перейшли і окремі країни, що не

входять до цієї організації, зокрема Росія, Бразилія, ПАР та багато інших. У відповідність до показників системи посібників ОЕСР приводить свою статистику науки та інновацій Китай та Індія [10].

Система Посібників ОЕСР охоплює практично всі стадії НДДКР і інноваційної активності, хоча далеко не всі аспекти цих процесів відбиваються в цих документах однаковою мірою (таблиця 1). При цьому важливо відзначити, що зміст Посібників ОЕСР постійно піддається перегляду задля приведення їх у відповідність до змін, що мають місце у сфері науки та інновацій.

Таблиця 1.
Посібники ОЕСР, які використовуються у практиці оцінки НДДКР та інноваційній діяльності у розвинених країнах світу

Найменування Посібника/ стадія НДДКР або інноваційної діяльності, яка відбивається в тому або іншому документі	Фундаментальні дослідження	Прикладні дослідження	Розробки	Маркетинг
Посібник Фраскати (містить перелік основних індикаторів у сфері НДДКР; опис основних підходів до формування запитальників для проведення обстежень; загальний опис підходів до оцінки інноваційної діяльності)	+	+	+	-/-
Посібник Осло (містить інформацію про оцінку інноваційної діяльності і пов'язаних з нею НДДКР, включаючи підготовку і розробку відповідних запитальників і тому подібне)	+	+	+	+
Посібник Канберра (містить опис індикаторів по кадровій складовій НДДКР і інноваційної діяльності, опис процесів збору інформації, запитальників і тому подібне)	+	+	+	+
Платіжний баланс технологій (використовується для оцінки розмірів торгівлі як матеріальними носіями нових технологій, так і правами на інтелектуальну власність)	-/-	-/-	-/-	+
Посібник щодо патентної статистики (використовується для оцінки патентів як індикаторів науково-технічної і інноваційної діяльності)	+	+	+	-/-

Джерело: складено за даними [11, 12]

Для того, щоб адекватно відобразити реалії сучасного етапу науково-технічного розвитку, в рамках ОЕСР у стадії розробки знаходиться ще ціла група методичних Посібників, покликаних істотно доповнити наявні документи (таблиця 2).

Таблиця 2.
Посібники та інші нормативні матеріали, які передбачається підготувати і використовувати у практиці оцінки НДДКР і інноваційній діяльності в найближчому майбутньому

Найменування Посібника/ стадія НДДКР або інноваційної діяльності, яка відбивається в тому або іншому документі	Фундаментальні дослідження	Прикладні дослідження	Розробки	Виробництво	Маркетинг
Посібник для оцінки бібліометричних показників (оцінка рівня цитування і кількості публікацій, процедури відбору джерел)	+	+	-/-	-/-	
Посібник для оцінки «інтелектуальних» інвестицій	-/-	-/-	-/-	+	
Посібник для оцінки інформаційних технологій	+	+	+	+	
Посібник для оцінки виробничих технологій	+	+	+	+	
Посібник з технологічного аудиту	-/-	-/-	+	+	
Посібник з оцінки галузей з різними рівнями наукоємної продукції (високий, середній, низький).	-/-	-/-	-/-	+	

Джерело: складено за даними [11, 12]

Ймовірно, найменша кількість запитань буде пов'язана зі створенням Посібника з оцінки публікаційної активності, оскільки відповідні дані зазвичай збираються не національними, а міжнародними організаціями. Однак тут виникає низка проблем, найважливіша з яких – розмежування сфер діяльності цих організацій, що особливо важливо для медико-біологічних наук, де існує декілька компаній, що конкурують між собою, ведучи самостійно облік відповідних публікацій.

Створення Посібника для оцінки інформаційних технологій зустріне, очевидно, більше труднощів. Тут основна проблема пов'язана з динамічністю розвитку інформаційних технологій і швидким оновленням всього спектру технічних і програмних засобів, що застосовуються.

Підготовка Посібника для оцінки «інтелектуальних» інвестицій, ймовірно, також супроводжуватиметься великою кількістю проблем через складності з оцінкою потенційної результативності знань. У той же час технологічний аудит вимагає систематизації вже накопиченого в цій галузі досвіду і розробки процедур внесення періодичних змін з метою включення в сферу застосування норм аудиту нових технологій.

Посібник для оцінки промислових технологій покликаний значною мірою доповнити Посібник Осло, який, незважаючи на чисельні спроби модифікації, так і не вдалося повністю адаптувати для проведення обстежень інноваційної діяльності в країнах світу з різними рівнями економічного розвитку.

Оцінка рівня наукоємної продукції є також проблемою передусім через перехід від класифікацій, заснованих на галузевому принципі, до класифікацій, що базуються на використанні видів економічної діяльності. Це не лише вже призвело до розривів рядів даних, що накопичувалися роками, але і загостило безліч інших проблем. Зокрема, виникла необхідність єдиного трактування тих або інших видів діяльності у розвинених країнах, де багато видів робіт автоматизовано і навіть роботизовано, з одного боку, і в країнах, що розвиваються, де технології у традиційних галузях далекі від тих, що використовуються у розвинених країнах, з іншого.

Що стосується статистики інноваційної та науково-технічної діяльності в Україні, то статистичне спостереження базується на системі взаємопов'язаних обстежень, яка поєднує різні його види, забезпечує різноманітні потреби користувачів інформації та дає змогу надати комплексну характеристику всіх аспектів шляхом однократного одержання інформації для наступного багатоцільового її використання.

Основою такої системи є статистична звітність – найважливіша форма статистичного спостереження, значне джерело одержання соціально-економічної інформації, що необхідна для проведення безперервного моніторингу явищ та процесів, прийняття управлінських рішень.

На сьогодні форми державного статистичного спостереження Держкомстату України – основні джерела інформації для кількісної оцінки сфери науки та інновацій. Структуру джерел інформації наведено на **рисунку 1**.

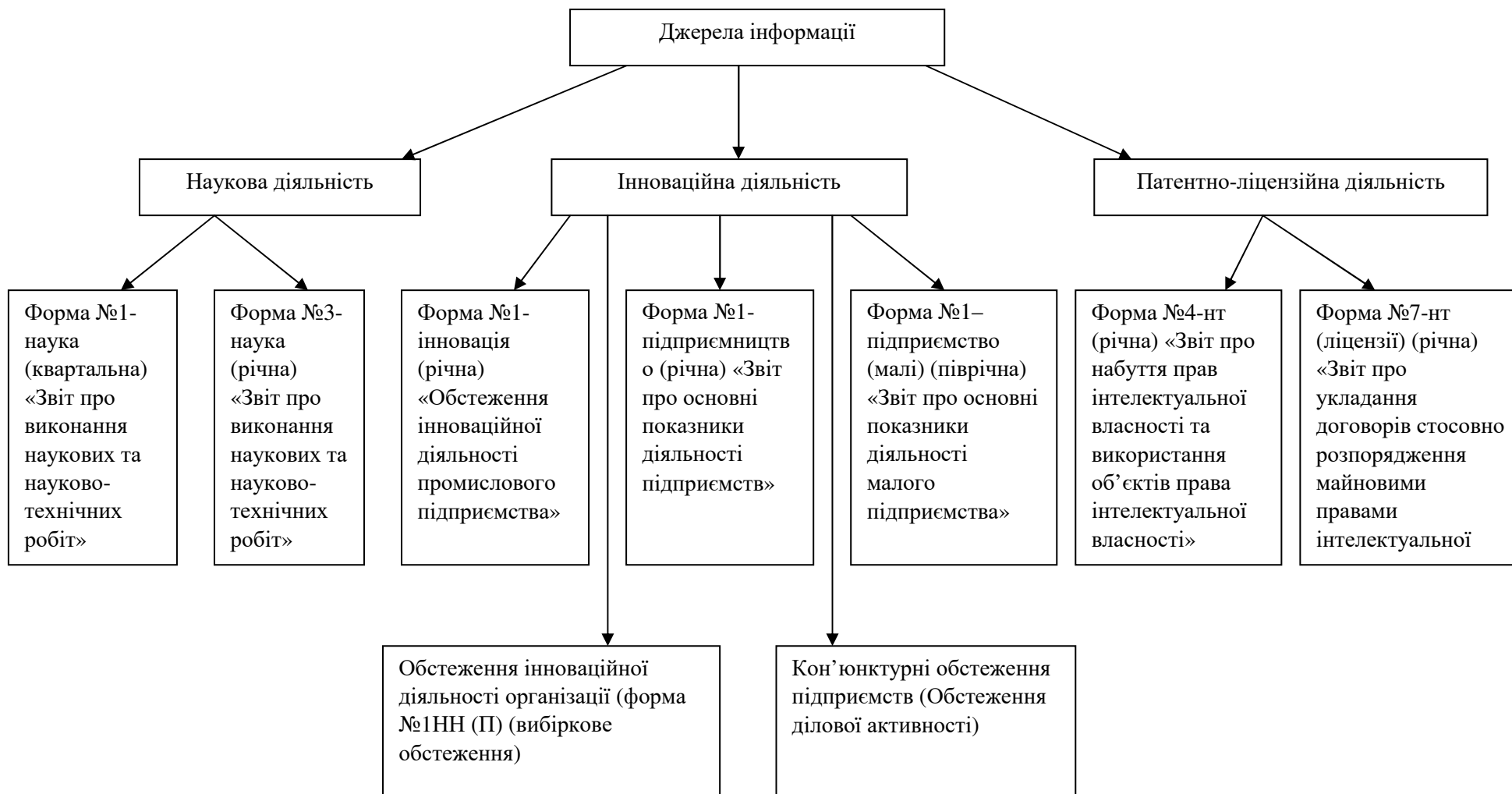

Рисунок 1. Джерела інформації для оцінки наукової та інноваційної діяльності [13]

Для аналізу та прогнозування наукової діяльності джерелами інформації є спеціальні форми статистичних спостережень у сфері науки, збір і обробка яких здійснюється органами державної статистики: № 1-наука «Звіт про виконання наукових та науково-технічних робіт» (квартальна) та № 3-наука «Звіт про виконання наукових та науково-технічних робіт» (річна) [13].

На підставі цих форм звітності здійснюється систематичне (річне або квартальне) відстеження сфери досліджень і розробок країни в цілому, окремого регіону чи певної галузі або виду економічної діяльності. До наукових та науково-технічних робіт належать наукові дослідження та розробки і науково-технічні послуги.

Вказані форми статистичної звітності стосовно сфери науки надають змогу відстежувати тенденції джерел фінансування наукових та науково-технічних робіт, стану матеріально-технічної бази наукових організацій, рівня технічної оснащеності та інформаційного забезпечення її працівників та результатів діяльності наукових організацій.

Для оцінки науково-технологічної діяльності в Україні використовуються спеціальні форми статистичних спостережень, такі як поштові-річні форми ДН – «Картка обліку доктора наук» і КН – «Картка обліку кандидата наук» та форми, що відображають відповідні зміни до них. На основі даних цих форм звітності здійснюється систематичне (річне або квартальне) відстеження сфери інновацій та досліджень і розробок (НДДКР) країни в цілому, окремого регіону чи певної галузі або виду економічної діяльності.

Для моніторингу діяльності підприємств з освоєння нововведень і створення на їхній основі інноваційних продуктів використовуються такі форми статистичної звітності: 1-інновація «Обстеження технологічних інновацій промислового підприємства» (поштова-річна); 4-нт «Звіт про набуття прав інтелектуальної власності та використання об'єктів права промислової власності» (поштова-річна); 7-нт (ліцензії) «Звіт про укладання договорів стосовно розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» (поштова-річна) [13]. Використання цих форм дає змогу відстежувати динаміку кількості інноваційно активних підприємств, обсягів і напрямів витрат на інноваційну діяльність, отриманих результатів. Форми стосовно прав на інтелектуальну власність було переглянуті, вони відповідають міжнародними стандартам стосовно змісту відповідної інформації.

Поряд з цими формами для моніторингу інноваційної діяльності підприємств доцільно використовувати окремі показники форми №1-підприємство «Звіт про основні показники діяльності підприємства», зокрема, розділу «Витрати підприємств на інновації та інформатизацію». Що ж до інноваційної діяльності малих підприємств, то її певною мірою можна оцінити завдяки формі №1-підприємство (малі) «Звіт про основні показники діяльності малого підприємства» (піврічна-поштова) [13].

Статистична форма №1-інновація «Обстеження технологічних інновацій промислового підприємства» дозволяє здійснювати моніторинг витрат підприємства на придбання прав на патенти і ліцензії на використання винаходів, корисні моделі, промислові зразки; виплати ліцензіару; витрати на придбання об'єктів промислової та інтелектуальної власності, не захищених охоронними документами. Проте інформації, зібраній у цій формі, не досить, аби оцінити рівень трансферу (передачі) технологій в Україні. Слід спеціально підкреслити, що форма звітності №1-інновація охоплює лише промислові підприємства і не враховує інші види економічної діяльності [13]. Недолік цієї та інших форм статистичної звітності полягає також у тому, що в них не відображаються відповідним чином кількісні та вартісні показники міжнародного трансферу технологій за різними видами існуючих у світі угод. Такими є угоди на передачу патентів на винаходи; торгівлю безпатентними винаходами; патентне ліцензування, передачу ноу-хау.

Для патентно-ліцензійної діяльності Держкомстатом збирається інформація за формою № 4-нт «Звіт про набуття прав інтелектуальної власності та використання об'єктів права інтелектуальної власності» (річна) та № 7-нт (ліцензії) «Звіт про укладання договорів стосовно розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» (річна) [13].

Фактично в ролі основних індикаторів «інтенсивності» інноваційних процесів тривалий час виступають показники статистики науки й інноваційної діяльності підприємств. Певним досягненням для оцінювання в Україні наукового потенціалу, результатів роботи наукових організацій, стану інноваційної діяльності і патентно-ліцензійної роботи підприємств, передачі права власності та надання дозволу на використання об'єктів інтелектуальної власності є статистичний щорічник «Наукова та інноваційна діяльність в Україні» та «Статистичний щорічник України» (Розділ «Наука, інновації та інформатика»), що випускаються Держкомстатом України. У збірниках інформація представлена як у цілому по Україні, так і в розрізі регіонів, видів економічної діяльності, міністерств, галузей наук, типів організацій і секторів науки, форм власності і та ін.

Однак в частині прогнозування та забезпечення інноваційного розвитку економіки згадані щорічники, в цілому не повністю відповідають вимогам часу оскільки в них не відображено ряд показників щодо людських ресурсів, включаючи фінансування за новими економічними формами підприємництва, створення та передачі знань, які є типовими ознаками діяльності національних інноваційних систем в розвинутих країнах.

Таким чином, на сучасному етапі в Україні функціонують лише окремі фрагменти інформаційно-аналітичного забезпечення науково-технологічної та інноваційної сфери.

Висновки. Курс України на євроінтеграцію зумовлює необхідність перегляду показників її науково-технологічного та інноваційного розвитку, які нині не повністю відповідають міжнародним стандартам, а це не дає можливості проводити їхнє зіставлення та визначення позиції України у світі.

В Україні створено досить розвинену систему збору та обробки статистичної інформації, але вона не повною мірою відповідає потребам державного управління. Це стосується як змісту інформації, що збирається, так і точності отриманих даних.

Значною мірою система статистичних показників у галузі науково-технічної та інноваційної діяльності була сформована у попередні десятиріччя, вона ще містить індикатори, що практично не використовуються у міжнародній статистиці (як приклад можна навести показники результативності науково-технічної діяльності, та показники розподілу організацій за секторами, в яких проводиться науково-технічна діяльність). Щодо забезпечення точності значень відповідних показників, то тут теж існують методичні проблеми, зокрема проблема при формуванні репрезентативної вибірки компаній для загальнонаціонального інноваційного обстеження.

У той же час проблема формування системи показників оцінювання рівня науково-технологічного та інноваційного розвитку для України стосується не лише подолання методологічних труднощів побудови такої системи показників, яка б найбільш адекватно віддзеркалювала науково-технічні процеси, а й була б здатна забезпечувати можливість порівняльного оцінювання із станом науково-технологічного та інноваційного розвитку країн світу, що, у свою чергу, є важливою умовою інтеграції України у світовий науково-технологічний простір.

Як свідчить проведений аналіз, на цей час не існує єдиної завершеної системи показників оцінювання науково-технологічної діяльності, хоча робота у цій галузі під проводом Секретаріату ОЕСР та за участю Євростату, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій ведеться вже не перше десятиріччя. У світовій практиці складається досить розгалужена, хоча і досі не завершена система індикаторів, які характеризують науково-технологічну та інноваційну діяльність і дають змогу проводити її хронологічний моніторинг, а також здійснювати аналіз стану та тенденцій розвитку.

Проблема пошуку та визначення комплексу показників, які відображають усі стадії та етапи науково-технологічної та інноваційної діяльності, а також її результати та вплив на розвиток економіки країни, є досить актуальною і нині набула загальносвітового характеру. При цьому основною метою є не тільки розширення кількості показників, а й вдосконалення критеріїв і принципів їхньої побудови, спрямованих у першу чергу на відображення нового змісту та об'єктивних тенденцій науково-технологічного та інноваційного розвитку країн світу.

Список літератури.

1. Закон України «Про інноваційну діяльність». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
2. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
3. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>
4. Закон України «Про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1676-15#Text>
5. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>
6. «Про затвердження Державної цільової програми розвитку системи інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації державної інноваційної політики та моніторингу стану інноваційного розвитку економіки». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2008-%D0%BF#Text>
7. OECD Manual for Measuring of Information and Communication Technologies: [Електронний ресурс] // – OECD. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/dataoecd/25/52/43281062.pdf>
8. European Innovation Scoreboard 2020. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_20_1150
9. World development indicators [Електронний ресурс]. – Світовий банк. – Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator/>
10. Центр дослідження соціальних комунікацій НБУВ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1007:innovatsijna-diyalnist-2&catid=66&Itemid=377
11. OECD Frascati Manual. – Paris: OECD, 2015. – 249 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.oecd.org/sti/inno/frascati-manual.htm>
12. OECD Oslo Manual (2018). Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oslo-manual-2018_9789264304604-en
13. Державний комітет статистики України. Наказ № 290 від 0.9.09.2003 р. «Про затвердження форм державних статистичних спостережень із статистики науки й інновацій та інструкцій про порядок їх складання». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0850-03#Text>

References.

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2002), The Law of Ukraine “On innovative activity”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (Accessed 14 July 2021).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine “On priority directions of innovative activity in Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text> (Accessed 14 July 2021).
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On special regime of innovative activity in technology parks”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text> (Accessed 14 July 2021).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2004), The Law of Ukraine “On national complex program of development of high science-intensive technologies”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1676-15#Text> (Accessed 14 July 2021).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2006), The Law of Ukraine “On the state regulation of activity in the field of technology transfer”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text> (Accessed 14 July 2021).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2008), “On adoption State target program of development the system of information and analytical maintenance for realization state’s innovation policy and monitoring conditions of innovative development in the economy”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2008-%D0%BF#Text> (Accessed 14 July 2021).
7. The official site of The Organization for Economic Co-operation and Development (2021), “OESD Manual for Measuring of Information and Communication Technologies”, available at: <http://www.oecd.org/dataoecd/25/52/43281062.pdf> (Accessed 14 July 2021).
8. The official site of European Commission (2020). “European Innovation Scoreboard (2020)”, available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_20_1150 (Accessed 14 July 2021).
9. The official site of World Bank (2021). “World development indicators”, available at: <http://data.worldbank.org/indicator/> (Accessed 14 July 2021).
10. The official site of The Center for social communications research (2015), “Ways for development of Ukrainian science”, available at: http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1007:innovatsijna-diyalnist-2&catid=66&Itemid=377 (Accessed 14 July 2021).
11. The official site of The Organization for Economic Co-operation and Development (2021). “Frascati Manual”, available at: <https://www.oecd.org/sti/inno/frascati-manual.htm> (Accessed 14 July 2021).
12. The official site of The Organization for Economic Co-operation and Development (2021). “Oslo Manual (2018), Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data”, available at: https://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oslo-manual-2018_9789264304604-en (Accessed 14 July 2021).
13. State Statistics Service of Ukraine (2003), “Resolution “On approval of the forms for statistical supervision the state of science and innovations”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0850-03#Text> (Accessed 14 July 2021).

Стаття надійшла до редакції 16.07.2021 р.